

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 17.

Trefchdeenâ, 28. April (10. Mai).

1871.

Latweeschu Awises lihof ar fawsem veeliffumeem makfa par gabdu 70 kap. fubr.

Zelgawâ peefubtoht

Zittur aiffubtoht (larva: 70 kap., effpedizija: 19½ kap., pastas nauda: 10½ kap.) kôpâ 1 rubl. f.

Zaapstelle: **Zelgawâ** awifchu namâ pee **Zarifchewfki**, **Rihgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un wehwera eelas flubri un pee **Dr. Buchholz**, leelâ **Alexander** eelâ Nr. 18. Wiffi mahzitaji, flohneifert, pagasta waldbitaji, ftrihweri un zitti toutas draugi teef luhgri, lai laffitajeem ap gabda apstelleschannu. — Nedafteera adrefse: **Pastor Salranowicz** Lutringen, pr. **Frauenburg**, **Rusland**.

Rahditajs: **Wisjaunafahs** sinnas, **Dafchadas** sinnas, **Saimneets** un **dahrfaecks**. **Uzju** abryfeschanas **nams** **Rihgâ**, **Padohms**, **Utbildas**, **Lahbibas** un **preffschu** **tirgus**, **Sluddinafchannas**.

Wisjaunafahs sinnas.

Pee **Parises** tas pohsta brablu karsch plohfahs nu jau 5 nedefas un tomehr wehl negrihb beigtees, bet iddeenâs tohp jo nifns. **Waldbai**, kâ rahdahs, wehl nau deewsgan fpehka dumpi us reifi apspeest, eet winnai tik **pa-bifchlam** us **preeffschu**. **Dumpineeki** duhschigi turrachs pretti un taggad atkal **Zffi** kreyostu, ko jau bija atstahjufchi, irr eenehmufchi. **Dumpineeku** waddoni sinn, ka kad **pa-fpehle**, teem eet pee **dshiwibas**, tamdeht no meera negrihb ne sinnaht un apzeetina zil fpehdami **Parisi** un wiffas **Parises** eelas, lai, ja **waldbai** beidsiht **isdwees** tahs **apfahrtetas** festungas eenemt, wehl eeffch **pascha** pilfehsta warretu lihd beidsamo turretees. **Zif** mas **dumpineeki** par **pascha** pilfehsta **labklahschannu** un **jaukumu** behda, warrehs **fapraft**, kad sinn ka **dumpineeku** rindâ **karro** 8000 **Englandeeschi**, bes fcheem wehl **Belgeeschi**, **Italeeschi**, **Garibaldeeschi** un **Pohfti**. **Dauds** **prahtigi** **Parisneeki** wehle us **wiffadu** **wihfti** ar **waldbi** bu meeru **faderieht**, bet fcheem **fweeschu** **semju** **putneem** tas **sinnams** irr **pretti** un **lihd** **fchim** **wiinneem** **kôpâ** ar **fawsem** **dumpa** **beedreem** no **Frantschu** **kahrtas** wehl **Parise** **wirfrohka**. **Tautas** **weetneeku** **fapulzê** **arri** **newarr** **fatiht** **weenôs** **prahtôs**, bet **ehdahs** **fawâ** **starpâ** **bes** **sinnas**, **tamdeht** **newarr** **brihnitees**, ka **paschâ** **Frantzijâ** **tai** **arri** **neweens** **ihfti** **wains** **negrihb** **ustizzeht** un **aifdihsta** **Napoleona** **draugu** **flaits** **iddeenâs** **aug**, **kas** **winnu** **atkal** **par** **keisaru** **grihb** **ezeht**.

R. S—z.

Dafchadas sinnas.

No ahifemnehm.

Berline. **Bismarka** **firts** **walsterahtê** **runnu** **turrejis**, **kas** **israhda**, **ka** **ta** **zerriba**, **to** **karra** **makfu** **no** **Frantzijas** (**5** **tuhfti**, **miljon**.) **drihs** **isdabuht**, **nelo** **neseff**. **Frantzijas** **weetneeki**, **kas** **Brisselos** **konferenzê** **fehfeh**, **rauga** **kâ** **tik** **warredami** **galla** **norunnas** **wilzinahst**; **kâ** **leekahs**, **Frantzijas** **taggadejai** **waldbai** **tas** **irr** **it** **mihki**, **ka** **Bruchfchi** **wehl** **arweenu** **Parises** **tuwumâ** **paleef** **stahwoht**, **un** **tapehz**

wilzina **makfaschannu**, **nemakfa** **ne** **tahs** **sinnas**, **ko** **ap-nehmufchees** **preeffsch** **Wahzu** **saldatu** **usturra** **makfahst**. **Deews** **sinn**, **kâ** **eas** **ar** **isdabuschannu**, **jau** **taggad** **diftd** **dands** **Frantschus** **fakkam**: **apfobliht** **mehs** **arri** **warrejahn** **10** **tuhfti**, **miljonus**, **bet** **makfahst** **nemakfasim** **neweenu**. **E** **fur** **wihrs** **un** **wahrds**.

Walsterahtei **irr** **preeffschâ** **lirts** **liffums**, **kas** **grihb** **no-fpreest**, **ka** **dselfzeeku** **waldbahm** **un** **fabriku** **turretajeem** **buhz** **pehz** **eefpehschannas** **alidhsinafchannu** **doht**, **ja** **pee** **wi-annu** **darbeem** **kahdi** **nelaimes** **notiffumi** **gaddahs**. **Sinnams** **ka** **tad** **ar** **zilweku** **dshiwibahm** **dshiwohz** **adohmigaki**. **Irr** **isrehknahts**, **ka** **Bruchfchu** **walsti** **ween** **1869**. **g.** **nelaimigu** **notiffumu** **bijis** **3048**, **starp** **kurreem** **2196** **zilw.** **gallu** **dabujufchi**. **Pehz** **darba** **kahrtahm** **fchfiroht** **nelaimes** **bijufchas**: **pee** **semkôhpibas** **562** **nahwig.** **un** **111** **iweeffetot**; **mefchôs** **70** **nahw.** **un** **12** **isdseedetu**; **pee** **sweijas** **47** **nahwig.**; **pee** **kalau** **razzejeem** **660**; **pee** **buhwehm** **570**; **pee** **dselfzeeku** **200** **nahw.** **un** **101** **isdseed.**

— **Bruchfchu** **ministerâ** **kungs** **usdewis** **kahdam** **insche-neeram** **fagattawoht** **rehkinnumus** **par** **jauno** **Tilfit-Mehmeles** **dselfzeeku**, **ka** **warr** **to** **nemt** **apfpreeschannâ**.

— **Berlines** **lohpû** **aifstahwetaju** **beedriba** **ap** **pilfehstu** **apfahrt** **bij** **eriktejufi** **dafchus** **putninu** **pabarroschannas** **platschus**, **lai** **teem** **nebuhtu** **baddâ** **jamist**, **kamehr** **fweegs** **un** **fals** **wiffu** **semmi** **feds**. **Weens** **kungs** **dahwinajis** **preeffsch** **putnimeem** **kahdus** **80** **puhrus** **dafchadu** **graudinu**; **bijis** **gan** **ko** **redseht**, **kâ** **tur** **us** **fcheem** **barribas** **platscheem** **laiffijufchees** **kôpâ** **no** **mallu** **mallahm** **wiswiffadi** **putnini** **un** **tatrs** **knahbajis** **pehz** **ta** **graudina**, **kas** **tam** **tihl**. **Kad** **jelle** **arri** **pee** **mums** **fchi** **mihliba** **pret** **Deewa** **jaukahn** **rad-dibahm** **jo** **weilli** **seltu**. **Bet** **warram** **arri** **jau** **ar** **preeku** **leezinahst**, **ka** **zil** **dafchâs** **faimneeku** **mahjâs** **ifgahj**. **seemas** **fallas** **laika** **wezzaki** **kâ** **behrni** **ruhpiji** **ween** **wiffas** **fajlauzitahs** **drufzinâs** **ihpafchâ** **weelinâ** **fehthewiddu** **mehdâ** **no-kaisiht**, **fur** **tad** **weesu** **barri** **bij** **tuhdal** **flahst**. **Gan** **at-makfahs** **ar** **jauku** **meldianu**.

No **Parises** **puffes** **sinnas** **lassoht**, **flaidri** **garfeh** **laifs** **mettahs**; **brihscham** **weenai**, **brihscham** **ohtrai** **puffei** **kahda** **masa** **wirfrohka**, **bet** **ihfti** **neturp** **neteeel**. **Gribbam** **gan** **tizzeht**, **ka** **turrenes** **laudihm** **deewsgan** **breefnigi** **re-**

deht, ka tur brahli brahlu pohstahs un gallina, bet mums istahlu wairahl ruhp, waj jau buhs reis gals, waj wehl ne? Tur nu mums jafalka, ka waldibneekem eet pamastim us pahrako puffi, bet wehl darba deewegan. Til zaur to zerriba aug, ka dumpineeku spehls ar katru deenu wairahl issihlt; no laukeem teem it nelahdas palihdsibas nau gaidamas, arri pilsehta pascha truhlt pee duhfchigeem farra wihtrem, truhlt pee farra materiala un pee naudas, bet kahdam laikam wehl pildisees tas wahds: „jo pliks, jo traks!“ Taggad rikte preefch gaisa fuggineekem ihpafchu regimenti ar kapteinehm, offizeerem un saldateem; fakka ka tahdas eeriktes wajjagoh, jo waldibneeki nelaischoht wiffas sinnas zauri, ta ka laudihm ahrpuffe nepateesibai jaklausoh, bet ka teelahs schee gaisa zekki tohp fataisiti, ka warmakki warretu, ja redschs leetu us beigahm eimoh, ischmukt no Parises, ka nekriht fohdibai par dassu. Lai brauz weffeli!

Bruchschu generalis laidis us Parisi grahmatu, lai laisch walka zeetuma turreto erzbiskapu lihds ar teem zitteem preestereem, jo zittadi gribb tahdus nedabus ihfi peemelleht. — Ka dsird, Frantschi beidsamajas deenas irr aismakfajuschu ka ne wairahl, tad tatschu tahs intresses no nospreesta farra makfas parahda.

— Parisi nemeers ka nau ta nau wehl pee galla. Dumpineeki turrahs wehl sirdigi pretti, weetu weetahm kaujabs breefmigi, bet gan jau paliks ar katru deenu rahmasi, kad ehdeena fahls truhlt, jo no waldibas puffes jau daschi zekki tohp noslehgti, ka mas ko pilsehta warr eewest. — Pohstis sinnamis irr leels, kas wehl spehji ismukt, tas to ranga darriht, jo dumpineeki arri taisfahs neweenu wairs nelaisht no Parises ahrä. Pilsehta dalkas ap Netti skanstihm zaur karroschanu irr lohti fapohstitas; jau wairahl ka 20 deenas leelas un masas bumbas no abbejahm puffehm skraida schury un turp zaur Netti; rettam nammam wehl tur lohgdos weffelas ruhtes; beidsamajas deenas nahlfuschu wehl klahht uggungrehtli, ta ka mas kas atlizzis. — Deni pilsehta pahri basnijas arri stipri fadraggatas; weena stahweja swehta affinis leezineeka Dionisa bilde, israhdidama wihtu, kas sawu galwu rohka tur; taggad nahlfusi bumba, kas swehtai bildei galwu israhwusi no rohlahm.

Iffi skanstis taisfajahs 1. Mai padohtees un bij uswilfuschas baltu karrogu, bet kad waldiba tahm sawu spreedumu lassija preefcha, tad fahka atkal no abbahm puffehm schaudih; turklahht weetu weetahm degg.

Kahds Hamburgas meefneeka lungs gribbedams arri no sawahm Deewa dahwanahm Wahzu keisaru winna dsimschanas deena eepreezinahht, atsuhhtijis us Berlini brangu siwenu; puischelis swehris 2 pohdus un pillejis aifrelnuma, bijis pulkes eetihhts un eepaklahhts magoni lahdit, turklahht grahmata ar to luhgchanu, lai keisars scho masu dahwanu nemm laipnigi pretti un kahdu kumofu lai

arri pasneeds Bismarka firstam. Keisars lizzis dauds paldeews teitt par scho mihtu dahwanu.

Zohrnes (Bruchschos) pilsehta eedfihwotaji jau taggad fahl ruhpetees, ka warretu sawa zitreisiga birgeta Kopernika gohda swehtkus wiina 400ta dsimschanas deena 19. Febr. 1873 kreetni swinneht. Kopernika bij lohti teizams dsifsch gudrotajs par faules un swaigschnu zekkeem un wiffahm gaisa leetahm; us wiina mahzibahm atpreefchahs wiffa muhsu laika nojehgshana par schihm leetahm. Irr nolikta gohda maksa us wiina dsihwes gahjuma kreetnako apraktischanu.

Englantes waldiba bij preefcha likfusi parlamentam jaunnodohmatu likumu, ka us sehwekkohzineem ja-usleek leelaka tulle. To isdsirduschu laudis fahlfuschu til sirdigi prettotees, ka waldiba likfusi sawu rakstu pee mallas.

Florenzè leeli un masi no tam ween runna, ka til nu driht warrehs eet us Nohtmu dsihwoht; deewesim, fur til nems wiffaem kohrtelus. Taisfahs buhweht us swabba-deem platscheem ehku rindas, nemt preefch dsihwes pustfchahs klohterus.

Par **Sweedru** un **Norwegu** semmi walda weens kehniusch, bet katrai no schihm semmehm paleel sawas ihpafchas eeriktes un buhshanas. Preefch 3 gaddeem tikka abbeju walstu runnas kungeem jaunns liklums preefch apspreechanas preefcha zelts, waj negribbetu abbas puffes us to saweenotees, ka weenas karsch waj meers irr arri ohtras semmes karsch waj meers. Ta tad buhtu weena armija pahr abbahm bijusi zekama. Norwegu sapulze, ko saw par Stortinu, irr taggad atbildu dewusi, ka negribb nelahdas jannas kohpofchanahs usnemtees.

Jann Granada (Amerika) irr atrasts weens aug, furra fulla bes wiffas fataisfchanas dohd to labbako tinti; eefakohht irr farkana, bet tohp driht ittin melna un ne zaur kahdu flapjumu nau nodabujama. S.

No eelchsemmehm.

Kurfemmes, **Widssemmes** un **Yggauu** semmes gubernatoru lungi par wiffu nodohchanu labbu un fahrtigu isdarrischanu irr ar Keisara labpraktibu apdahwinati.

No **Zelgawas** puffes sinno, ka pirmo schi pawassara pehrkoni dabujuschu dsirdeht 10. April pehz pusdeenas. Wezzi laudis nu atkal spreesch schä un ta. Til jau atkal israhdisees, ka Deews labbi dar ka darridams. S.

Bauska 6. Merz bija daschadu leetu islohseschana, ko Bauskas pilskunga leelmahte, baronene von Kleist, schi pilsehta nabageem par labbu fagahdajusi. Dahwanas preefch lohsheschanas tikka falassitas no mallu mallahm: gan no pilsehta, gan arri no semmehm; bija wiswairahl no labfsirdigu seewischku rohlahm taifitas leetas, kas us zeen. leelmahtes usajinaschanu winnai tappa peestelletas. Leelmahte patte, sinnamis, par zitteem jo wairahl pagahdaja. Pehz lohsheschanas bija „basars“, prohti: daschadu ehdamu leetu, ziggaru u. t. j. pr. pahrdohschana. Sa-

prohtams, ka wisa, ko tur pirka, dubbultigi, trihs- un tshetrefahrtigi bij ja-aismakfa: lai buhtu wairahf eenahf- schanas, kas wiffa arri preefsch nabageem palikka. Loh- feschana un basars lohpa eeneffuschi lihds 350 rublu fudr. Dabs naudas gabbals, kas dajham nabadsnam un truh- zibu zeesdamam. — Kas Baufla arri deewsgan atroh- nami. — affaras noslauzihs, behdas un ruhpes paweepli- nabs; — neffihhs Deewam gohdu un zeen. leelmahtei pel- nitu pateizibu. — Lai Deews dohd, ka ir zitti us schahdu teizamu darbu ruhpiigi zenskohs, apdohmadami muhsu Runga un Pestitaja wahrdus: „No juhs manneem mas- lajeem brahteem darrijuschi, to juhs effect man darrijuschi.“

— No Bauflas 10. April. Schinni mehnesi laiks gan allaschia mehds pahrgrohsitees; bet schogadd Merzis jo leelahs krahynnehs bija, ne ka daschugad Aprilis. Sawā pirmajā puffē Merzis pahrwari mihligs parahdi- jahs, muhs ar filtu fauliti, zibru un dajhu zittu fibku putniuu dseesmahu un ar zil nezil saku sahliti ee- preezinadams; bet tilkihds sawu pusmuhshu, prohti fa- wu feschpadsmitu dschwibas deenu safneedsa, tuhdat muhs atgabdinaja, ka wehl par agru, kaschoku pee mallas likt, us waffaru preezatees un us lauku darbeem pohstees; winfeh parahdija, ka wehl spehj faulitei affus sohbus eelikt un no mahkuteem pulka baltu putteklischu semmē birdinabt. Lai gan wehl kreetni ar kamanahm dabujahm iswisinatees, tad tomehr schahda Merz mehnescha bahrsiba mums nebij pa prahtam; jo ta seemas sehjai deewsgan faunuma dar- rija un waffareja lauku strahdaschanu dikti ween aiskaweja. 16. un 17. Merz no weetas bij tahds sneega puttenis, kahdu wiffu scho seemu nebijahm redsejuschi: 18. Merz bija wiszauri 1^{1/2} pehdu beesa sneega kahrtu un weetahm labbi kuppeni. Salla arri deewsgan atraddahs: 18. Merz no rihta bija 3 grahdi, 19. jau 6°, un 4—5° no rihteem falla wehl wesselu nedelu. Tahdu kreetnu seemu turre- dami, arri wiffi steigshus ween brauza ar ragguhm lihds pat seeldeenahm; ir wehl ohtru leeldeenu zitti ar kama- nahm brauza us basnizu. Bet ar leeldeenahs swehtkeem arri seema dewahs us beigahm un taggad nu wiffur irr plikka semme. 4. April pirmais leetus uslija un ta pratti- naja to wehl pakrastēs un meschōs flehpdamohs sneegu, ka scheitan jau deewsgan zeemojees. Schodeen pat faule it spohschi spihd, termometers rahda 13° fultumu. — pa- gahjuschas diwi naktis arri bija wairahf ka 3° fults. Up- pēs uhdens irr atkal it stipri fa- audsis: nu eet bakku plohsti, ka irr ko redseht! — Pirmahs leeldeenahs wakkara warreja apluhkocht lohti jauku seemeka blahsmu. Pulksten 1/2 10tōs pee debbesihm seemetōs bij redsams leels, dselteni-farkans stabs, kas pehz arweent wairahf isplattijahs un mirdle- dams gaischahks palikka. Up pusnakti gandrihs wiffa debbes welwe eefarkani effoht laistijusees. Wakkar redseju smukku warrawihlfni, to pirmo schinni gaddā; weenā puffē ta bij diwlahetiga. — Ar rekruschu dohschanu muhsu puffē schogadd daschadi gahjis: daschi pagasti irr nodewu-

schu gandrihs it wiffus no weetas, bet no zitteem paga- steem atkal dikti kluwis brahkehts: paschi beidsamee pui- schi bij jawedd komissijai preefschā. Dasch pagastis til nulle sawus rekruschus pabeidsa nodoht. Daudsi tikka lasarete us dseedinaschanu likti, no kurteem zitti paschi tihschā prahtā sawas meefas, waj sawus lohzeklus fa- nerrojuschu. Behdigi gan irr, ka tahdas kauna leetas wehl taggad noteel, kur saldatu deenests nebuht nau wairs tahds breefmigs ka fennakōs laikōs. — Behdigi man wehl jastino par kahdeem ugguns grehkeem, kas schinni apgab- balā beidsamajā laika, deemshchl jo beeschi gaddijusches.

Bauflas pilsehta 18. Merz nodebss schihdam Z- kam peederrigs allus bruhsis lihds ar neleelu flehteli. Lai gan lahprahtiga pilsehta uggunsdschseju sabeedriba pee dschschanas tikkuschu ween strahdajusi, tad tomehr mas kas warrehts no ugguns leesmahn paglahbt. Abbas ehlas bijuschas no lohka un jau gluschi wezgas, arri pee weenas ugguns beedribas apdrohschinatas; tā tad winnu faim- neekam gan nebuhs nelahda fshahde jazeesch.

Bornsmündes Struktu muischē 7. Merz nodeggusi rija. Ka runna, ugguns no krahns zehlees. — Rija bijni gluschi wezza, un jau bijis nodohmahs, nahkōschu waf- far jaunu buhweht; waijadsi buhwlohti jau isgahjuschu seemu kluwuschu peewesti un amatneeki un zitti strahdneeki bijuschu apstelleti, lai 8. Merz sahft jumta lohkus gatta- wus taishht; te deenu preefsch tam wezza rija arri beigta! Nodeggusi ehla bijusi apdrohschinata pee Kurssemes fam- starpigas ugguns beedribas par labbi angliu maku. Mui- schas arrendaterim effoht fshahdes lihds 200 rubl.; jo schluhni fadēssis labba teefa ne-iskultas labbibas.

Gleebawas muischā (Reischōs, pee Kurssemes roh- beschas) tanni nakti no 17. us 18. Merz bija leels ugguns grehks. Nodegga damfudmallas un kas ar fudmallahm appafsch weena jumta buhdams sirgu stallis lihds ar wah- gusi. No kam ihsti ugguns zehlees nau gruntigi sinams; tiklai dohmajams, ka gan no fudmallahm, jo tanni stuhri, kur grubu taifamahs fudmallas ar stalli lohpa sagahja, ugguns papreefsch rahdijahs. Bet ka ugguns waktā klu- wis, to nemas newarr isdohmah; jo fudmallas par nak- tihm netikka strahdahs; turklah wehl melderis un fud- mallu strahdneeki apleezina, ka 17. Merz, kad pulksten 6ōs wakkara malschanu meerā likuschu, ka arweenu wiffu pa kahrtai fakohpuschi un 7ōs prohjam eedami, fudmallas no ugguns neko nemanijuschu. Wiffupirms til ap pulk- sten 10teem redseja jumtā breefmigus duhmus; pehz duh- meem arri tuhdat ischahwahs ahra ugguns leefma un ar pahwarrigu ahtrumu apklahja wiffu jumtu. Us paschu ehku glahbschanu nu nebij neko dohmaht; til bij jaluhko, zil spehdameem mantu ahra fshappeht. Bet arri tas wiffai ne-isdewahs, jo ugguns arri drihs no jumta eegahlahs ehlas eefschā. No fudmallahm neko newarreja isglahbt. 40 sirgu gan isdsinna no stalla, bet astoneem, kas arri no peeseenama bij atswabbinati, bet — no beesem duh-

meem apmulfuschi — ahtrumōs nou warrejuschi atrast dur-wis, — wajjadseja palikt uggunim par barribu. Dams-fudmallās fadegga arri lahdu 60 puhru labbibas, kas preeksch malfchanas bij eewesta, un gattawi grubbi no 90 puhru meeschu. Paschai damsmaschinei un zittahm dsels maschines dattahm ugguns nou nelahdu leelu flahdi darrijs. No wahguscha it wiffas leetas isglahbtas un fahnōs peebuhwehts ohtris wahgusis ar uhdens sprizzes palihgu arri no ugguns rihfles israuts. — Lai gan ehlas bij no stipra muhra taifitas un talab winnahm tiklai tee junti tappa nopohstiti, tad tomehr flahde irr deewegan leela; jo fudmallahm bij tschetri malkamee gangi un diwi grubbu taifamee gangi, no tarreem taggad tiklai dselsu kahrtis un rittemi ween redsami. Zilweku dshwibas, — paldeews Deewam! — nau neweenas pohsta gabjis, lai gan fudmallu ehla gulleja pats melderis, kas tiklo paspehja zaur lohgu ahra islekt, un stalli gulleja diwi sirgu wihri, kas paschi pimee ugguni pamannija un pehz palihga fahla faukt. Bes muishas waldineeka, muishā gondrihs wiffi laudis jau bij nogulluschi; tapehz arri palihdsiba til ahtri nebij flahd, kā deenā. Pehz gan fanahza leels pulks lauschu, bet tad wairs neto nelihdsija: ko gribbeja, to wajjadseja us pehdahm glahbt; jo ugguns tik ahtri isplattijahs, ka pehz stundas laika jau wiss bij pagallam, kas nebij paspehts no ehlahm israut ahra. T.

Wahrumuishesas nowadda laudis (Kuldigas aprinki) granti no grantes bedres wesdami, kas paschā dischzella mallā un lahduš desmit sohkus nehst no krohga, atradduschi fekli apraktu, bet jau stipri fatruhdejuschu zilwela lihki. — Weens wihrs rohfoht, mannijs ka kas fihfles appalschā, bet par to nebehdadams, duhris zauri un sabihdamees eeradsijis zilwela galwu no sommes iszellanees, kuru winsch bij aidubris. Duhlit rakshannu atslahdamis, dewis waldbai sinu, kura pehz atnahdama un to lihki isradama, wehl obtru, tilpat fekli apraktu lihki atradduse. C. B.

No Aisputtes. Pehdeju leeldeenu, 30. Merz, peedshwojahm to preeku, ka fagaidijahm fawu tahlo reisneeku, kas pehm ruddeni pa Mahras deenu us Italijsa aifsoja un kam pehz wezgas teefas jau preeksch lahpostu M. yehm (25. Merz) wajjadseja hubt mahja. Bet arri til masu brihtianu us fawu pilli paslahweja, tad atkal aifliddinajahs prohjam. No nu nahaga wihrs lai darra, uhdeni wehl irr wiffi aiffalluschi, fur nu lai barribu nemm?

Turpretti muhsu laimini, Nohlaischneeki, to nakti preeksch tam, no 29. us 30. Merz, peedshwoja leelas isbailes; muishā nodegga ehrbergis, kura bij eerikhts: pagasta teefa, fohla, mohderechana zc. — No ka ugguns irr zehles, wehl nau dsirdehts.

No Zihrawas dsird behdigu notiffumu; tur preeksch fahdahm nedelahm Gaita mahju mechafargs, Andrejs Straus, weenu rihku fahdā patiltā atrasts nohst. Na-

badfinsch effoht neganti grubtu gallu nehmis; zepuri un nuhju atradduschi leelu gabbalu no winnā un semmi bijis neschehligi isklassijis un isspahrdijis. — Mahnutizzigee falka, tad nelabbais winnu effoht tur eerahwis, bet no prahligeem laudihm dsird, ka fihwais ne-effoht wis til newainigs pee tam kā leelahs. — Lai Deews schehligais pasarga latru no tahdas peepeschas nahwes!

Sawahds mums irr schis pawaffaris, sawadas leeldeenas; jau Februaris mettahs labbi firts, daschi waffaras putniri jau tschalli ar sawahm dseefmahm radditaju fahla flaweht; — fneedsites lepni sawas galwinas baltōs seedōs dahrsā pazehla, tā ka jau pahri reifas warreju pilnu fawju fapluhkt un istabu ispuschoht. — Zittas wehl jo ruhpiigi nokohpu dohmadams: tahs lai taupahs us leeldeenas fwehtkeem! bet nela: es dohmaju, — Deews darrija; — it newillkoht semmi atkal apklahja baltais dekkis, un manna falda zerriba lihds ar putnu jaukahn dseefminahm apfluffa. — Dasch mehdsā fazzicht: scho reis mums gan atkal buhs tahda leeldeena, fahda reis preeksch 20 gaddeem bija, fur pa pascheem fwehtkeem snigga un puttinaja bes galla un sneega kuppini bij pahri par schohgu gallem. — Kad nu arri eeksch sneega putte- neem schi leeldeena buhtu ar to augschā minnetu bijuse lihdsiga, tad talschu flawehts Deews, bij leela starpiba. Biju toreis 7 jeb 8 gaddu wezs sehns, bet wehl to minnetu leeldeenu atminnohs it labbi, ko arri ne-aismirischu kamehr fahjas kappā zelschu. Taggad, fur skattahs wiffas mallās irr Deewa fwehtiba; pee paschu kā pee lohpu usturra, bet toreis tas bij zittadi; fur skattijahs wiffur dsirdeja waimanas un brehtschanas pehz maises un lohpu ehdama. — Wehl atminnohs it kā wakkar buhtu bijis, ka mahte us fwehtkeem pehz eeradduma bija baltr- maifi iszepufse, grippedama mums behrneem fahdu preeku fagahdaht, bet fahda ta bija? no tschabainu meeschu milteem, fahduš Deews bij dewis, ar wiffahm fehnelahm. — Un kā ta gahdi smelleja! es tew falku, lassitajs, dauds gahrdakt ne kā taggad smalki rauschi un pihragi. Waj tad tas nu neubtu leela apgrehziha, kod mehs taggad pret Deewu kurnetu, fur latram irr labs padohms kabatā, flehti, kambari un schuhni.

Wehl mums irr wehrā leekams tas, ka schogadd fawus leeldeenas fwehtkus ar juhdeem reifā fwehtijahm; abbi 25. Merz fahlahm. Atflanēja atkal wiffā pasaulē tas leeldeenas wahrds: „Stihrijeet to wezga raugu, ka juhs effeet jauna mihla. Tad lai mehs tohs fwehtkus turrām ne eeksch wezga rauga, nei arridsan eeksch rauga tahs blehdibas un launuma, bet tahs flaidribas un patefibas.“ Scho mahzibu tas ap. Pahw. irr dewis teem Korintereem, kā teem buhs to leeldeenu fwehticht un ta patte arridsan mums irr dohta; ir tee juhdi pee tahs zeeschi turrahs, un ja ne eekschligi, tad talschu ahriigi to ispilda. Wiffu- wairahk tee, kas mehs pilsehtōs un meeshtōs dsihwojam, buhsim mahzjuschees pasicht, ka juhdi us leeldeenam wiffu

wezzu (ahrigu) raugu ispoßsch; schenkeri (gasthubschneeki) pahrdohd pa to swehtku laiku sawus schenkus ar wisseem dshreeneem un cerikteh. Bet kam? Dsirdeet! kristiteem Latweeschem jeb Wahzeeschem; atrohdaß deewegau tahdu, kas nekannahs juhdeem par wehrgeem eet un juhdeem palihdsigi buht us to, ka tee warr arweenu meegli sawu ahrigu swehtku swehtischannu isdarriht, ta fakloht juhdeem par drabbinu muzzu nodohstees, fur tee sawu wezzu raugu eeleij. — It ihpafchi to mehß schogadd peedfihwojahm, fur ar juhdeem weena reisä swehtijahm. Ar leelu schehlumu un firds fahpehm bij Jareds, ka tee, kas tabdas minnetas weetas bij ihrejuschy, pa wiffahm swehtku deenahm ne pa Deewa wahrdu laiku durwis ne-aistaisija, gribbedami ar to leelu mantu fasmelt, par fo ta fakloht sawu dwehfeli bij nodewuschy. — Waj tas nu nau wiffai Kristus draudsibai par kaunu? Waj ta tad mehß warram brihnitees, ka teem mußu widdü dshwodameem schihdeem mußu fluddinafchana no mußu leedeenas jehra, kas irr Kristus tas Kungs, kas krusä sistais un augfchamzeltais nezil neseenahs pee firdihm, tee warr atrahditees us sawu dauds kreetnaku swehtku swehtischannu. Mehß effam nelabbi Kristus leezineeki. Un fo tas tam zilwekam lihds, kad tas wiffu pafauli eemanto un tam tomehr sawa dwehfefe suhd? (Matt. 16, 26.) Kristus draudsä gan newaijadsetu atrast tahdus, kas schenkös stahjajs schihdu pehdäs un turklaht to wehl sawa swehtku laikä darrä; un ja fur kahds ne-epdohmigs rassohs, tad teem zitteem waijadsetu til fpehzigi pretti stahweht, ka tahds netiklums lai neseß. Tas peederr pee ta wezza rauga tahß blehdibas un kaunuma. Turprettim prezafimees, fur ween to jaunu raugu tahß flaidribas un pateefibas redsam. Un tu Deews dohd arri schim preekam mußu tautä gaddu no gadda augt. C. Trautmann.

Pa Jaunmuischas (Kuldig. apr.) nowadda mahjahm preekfch kahdahm nedelahm irr staigajuschy pahris krahpneeku, kas teildami, ka effoht nodegguschy, ar mannigu blehdibu sinnajuschy labbi leelas dahwanas no weena un ohtra isdabuht. R. mahjäs eenahjis weens, tahds pawezß wihrs un gauschas affaras raudadams luhdsees palihdsibu; teizees ka effoht Durbes Wezpils Kalninu mahju fainneeks, agrakais pagasta wezzakais. Landis waizajuschy pehz parahdischanas, bet suttis prattis islohknatees, seewa ar grahmata effoht nobraukufi us zittu puffi. Dschu labbu wehl luhdsis, lai palihds labbibas dahwanu noneß lihds kroggam, jo no turrenes buhßchoht tad prohjam mahktees. Weidsfoht isdabujuschy sijnah, ka luhdsees effoht kahds krahpneeku skrohdelis no S. pagasta. Ohtra lahga attal braukufi fugga no 2 seewischkeem un 8 gaddu wezzu puifcheli; teem bijuff grahmata lihds, til jau wiltiga, no Marru muischas, jo lä dsird, tur ne-effoht it nekahda uggunegrehka bijis. Breesmas dsirdeht par tahdeem welna kalpeem, kas ar ruhktahm affarahm un bihbeles wahrdeem deewodamees sawu grehtu perrekli fedß un

landihm winnu subri gruhli pelnitu labbumu iswitt, lai pafchi warr flinkumu kohyt. Buhßim tad usmannigi, ka tahdus neluttinajam zaur sawahm dahwanahm, bet nekassimees arri zaur weena blehdibu apzeetinatees pret ohtra, gohdiga zilweka, truhkumu un luhgschannu.

Leepajas awise raksta, ka ar dselzjeka buhwi eet teizami us vreekfchu un ka, ja til gaidamahs zjeka leetas pee laika buhs klaht, ta foite lihds kaunai buhs wehl scho waffaru aishwiltka. Sinnams tad zeffees jauna wehleschannahs, ka warretu ar jaunu lihniju no Witnas peetikf pee Kurß-Rijewas dselzjeka. Tä tad arri no wiffa ta apgabbala prezßes warretu us Leepajas ohstu notift. Wehl labba leeta buhtu, kad fahnu lihnija eetü no Schaukeem us Dinaburgu.

Behterburgä irr atbrauzis weefös Hollandes krohna prinzis; augstais kungs irr 30 gaddus wezß un wehl neprezßets. Pats Keisars, leeffirßs krohna mantineeks un zitti augsti kungi to bij fagaidijuschy bahnußi.

Maskawä 13. April. Winypus Maskawas uppes dauds nammi stahwoht uhdeni, kas lohti leels uspluhdis; ehkas weetahm isflattotees lä fallinas, fur til ar laiwahm warroht pebraukt, pagrabbi sinnams wiffi uhdens pilni; uhdens wehl arweenu kaphjoht. S.

Sainneeks un dahrsneeks.

IV.

Sainn.: Zeizeet mihtais kaimin, fo ar sawahm nefapaußschahm gruschu tschuppahm lai darru? Behz tam kad jaunu istabu buhßchu usbußwejis atliks arri dauds fahgu flaidas; waj warretu tahdas us druwu weß jeb stakös kaisiht?

Dahrs.: Pawaffarä stakös kaisitas tahß mas mißalus usnemtu un lihds suhdu weddamam laikam wehl buhtu lohti mas puußchas. Kad nu nefapaußschy gruschy un arri fahgu flaidas pirmä gaddä druwai drihsahl flahdigi ne lä derrigi, tad lohti labbi irr tahß fagrufdinah, jeb bes leesmas fadedsinah. Scho darbu wislabbahß isdarrißeet us tahdu wiffi: Pawaffarä pee faufa laika ismaifat un pahrgroßfat sawas flaidu tschuppas, lai tahß zil nezil isshuhß. Behz tam eedurrat laudses widdü ar resnu meetu lihds pat semmei labbu zaurumu un eekurrat tanni ugguni ar faufu malku. Til lihds lä nu ugguns labbi eedeggahs, tad schlippelejat wissapfahret flaidas us ugguni wirsä, lai ta ar leesnu nedegg, bet tiklai tschuppas widdü kwehla. Ja ugguns gribbetu apflahyt, tad tilpat no wirsus, lä arri no fahneem ar meetu lihds pat uggunei zaurumi ja-eedurr, lai gaisß pee uggunes peekluhß, un ta tad arweenu jadarra lihds wiffi gruschy un flaidas bes leesmas widdü grufbedami par ohglu tschuppu paleek. So labbaki tee ta dabu grufdeht un newis ar leesnu degt, jo derrigs fuhdojams tahß buhs tad us wiszeetako mahla jeb zeefotu, fasslahbuschu semmi uswest.

Saimn.: To buhs gan ja-eewehro, — bet waj ne-
buhu derrigs us jauneem plehsuneem ar wellenahm tapat
darriht?

Dahrs.: Ja jaunu semmi fuhdu truhkuma dehl ne-
warrat ar staku fuhdeem pahrfuhdoht; tad ruddeni jeb
arri pawaffara usplehsteem plehsuneem wajag ar gree-
schamo arflu wellenas frusteem fagraisht un kad tabs labbi
isschunshas, pee faufa laika tschuppas famest. Gekam
to darri, nemm kaut kahdus faufus schaggarus, faleez
tohs tschuppina un apmett winnus ta ar wellenahm, ka
wehja puffed appafscha pee schaggareem warri peekuhf.
Tahdas wellenu tschuppas jataisa kad 15—20 pehd. tah-
lumä, ta ka wiffas wellenas warr falassht un famest
kohpa. Samestahm laudsehm schaggari widdä ja-ai-
dsina un ugguns ar wellenahm tapat ja-apseds, ka ta bes
leefmas widdä kwehlo un no fahneem arweenu wellenas
wirsu ja-usmett, lihds wiffas par pelnu tschuppu palikku-
shas. 5—6 zilweki eefsch 2 deenahm 1 puhraweetu sem-
mes ta warr nobedfinaht. — Welni pahrdruwu iskaifami
un tuhdat eearrami aistahm wisstiprako fuhdoschanu un
warr nu jauna semme lihds 3 gaddi bes wiffas zittas fuh-
doschanas tapf fehta. Birmä gaddä wislabahl kartupeki
un lohpu kahki (Turnips) te labbi isdohdahs un aismafka
puhlinu.

Saimn.: Labbi gan tas rahdahs buht, jo pelni sem-
mei fohti derrigi, bet skahde ka til dauds darba gar wel-
lenu dedfinafchanu.

Dahrs.: Tomehr ta fuhdojohf lehtaki fawu jauno
semmi pataisiseet us weenu reisi gattawu un augligu, ne
ka kad zittadi gar to darboftees un par 3—4 rubleem ko
strahdneeki mafka, jau nekahdus, ir fliktakohs fuhdus
piiktdami 1 puhraweetu nepahrfuhdofeet. Kad faweem
laukeem weena gaddä wairahf puhraweetas jaunas semmes
peetaisam un staku fuhdi knappi peeteef wezzu druwu pah-
rfuhdoht; tad gan to katram, kam jaunas semmes taifas-
mas, wajadschu wehra list; jo til lihds ka buhfi tahdu
jaunu semmi pahru gaddus fehjis, tad jau ta arri patti
sewi apfuhdohs; ar teem falmeem un pellowahm re. kas
no druwas tillä plauti. Ir rudfi un puhri, kas labbi
smalki fastrahdatu plehsunu pagehr, te ihsti labbi isdoh-
dahs, kad tillai zittadi weeta un semme teem derriga.

S. K.

Azzu ahrstefchanas nams Rihgä.

Azzu spohschums irr teefscham leela Deewa dahwana.
Azzis mums palihds muhsu darbus strahdaht un muhsu
deenischku maisiti nopelnht. Ar azzihm mehß warram
par muhsu debbesu Tehwa jauko pasauli un winna brih-
nischligeem raddijumeem preezatees. Kam azzu gaischums
truhst, zil tas nabags un noschelojams zilweks! Kam
tas fahf sust, zil tas puhlejahs to atkal atdabuht un us-

turreht. Bet azzu ahrstefchana nau wis spehles leeta.
Kaut kahda puhteja un nesinnataja rohkas newarr wis
tahdu dahrgu un glehwi lohzeffi preefsch ahrstefchanas
nodoht. Tahds warr drihs wairahf fliktumu ne ka lab-
humu padarriht. Winsch warr apfirguschas azzis jo ahtri
tahdas pataisht, ka pehz ne patß wisgudrakais azzu dak-
teris newarr lihdsieht. Un tomehr irr dauds tahdu, kas —
kad ar azzihm apfirguschu — kahro pehz stiprahm sahlehlm,
dohmadami, kas labbi zehrt un fuhstina, tahs padarra
azzis weffelas un spohshas. Bet tahdas pluzzinadamas
sahles warr azzis drihs ta samaitahf, ka pehz zilwekam
wiffu muhschu stulbam jeb us azzihm gaudenam japaleef.
Tapehz kam azzu flimmiba nemittejahs, jeb kam azzis ar-
weenu wairahf fahf fahpeht, lai tas jel ne-eet pee schah-
deem tahdeem puhtejeem, bet lai steidsahs pee daktera. Zf-
katrai flimmibai un fehrgai irr faws laifs, furrä to warr
glahbt. — Kad scho laiku aistawe, tad pehz neweens wairs
newarr lihdsieht un flimmajam ja-eet pohsta, kaut tam jo
derrigas un labbas sahles dohtu.

Ja dakteris newarrehß tawahm azzihm lihdsieht, tad
winsch laifam patß to padohmu dohs us Rihgu pee azzu
daktereem eet. Warr buht ka tee wehl warrehß glahbt.
Zaur nokawefchanu un wilzinafchanu irr dascham pawif-
kam flitti gabjis. Winsch dabujis no azzu daktera tohs
breesmigus wahrds dsirdeht: „Kur tu biji ahtraki? Ta-
was azzis no puhteja sahlehlm ta samaitatas, ka tem
wairs newarru lihdsieht.“ Zeb: „ee-ilgust flimmiba tawu
azzu gaischumu ta pohstijust, ka nu wairs glahbschanas
nau.“

Peeminneju Rihgas azzu ahrstefchanas nammu. Dasch
labs fazzihß: „Appas! kam tad man til tahlu lihds Rih-
gu jabrauz, waj tad muhsu dakteri us semmehm neproht
azzu laifes dsedinahf?“ Prast tee gan proht un dauds
reis tee it labbi lihds, jo daschi no winneem irr teizami
azzu dakteri. Bet winneem ar wiffadahm flimmibahm
darbojotees un par dauds ar braufschanahm pee flimme-
keem puhsejotees, nau wallas gar ee-ilguschahm jeb nil-
nahm azzu kaitehm til dauds darbotees. Un wehl weena
jo fwarriga leeta ja-eewehro. Zilwekeem dauds un dascha-
das flimmibas peemettahß, ta ka dakteri tahs tuhstos-
scheem rehkina. Zil tur wajag sinnafchanas tahs wiffas
passht un dsedinahf! Tadehl leelos pilsehtos darbojahs
daschi dakteri, zauru muhschu ar azzu ahrstefchanu ween,
zitti atkal ar auzihm, zitti ar solbeem, zitti ar truhfchu
kaitehm, zitti ar greefchanu un wahfchu dsedinafchanu
u. t. j. pr. Kas dauds gaddeem gar weenu kaiti it ihpa-
fchi darbojees, kas to jo wairahf isdibbinajis. Tas kai-
tes fakni reisu reisahm jo smalki ismelledams, arri to is-
prohwejis, furras tahs derrigalahß sahles un kursch tas
labbakais palihgs. Tam irr teizami eerohtfchi un sorti-
gas eeriktes. Tapat-arri azzu dakteris wiffu muhschu gar
tam ween darbodamees, passht azzu flimmibas jo smalki
un faproht winnu dsedinafchanu jo labbi.

Lahda teizamä azzu ahrstefchanas nams irr Rihgä, Behterburgas forschattä, starp turnhalli un real-gimnasiju, no 1863. gadda ustaihts. Rahda bagata zeen'mahte, Reimers wahrda, kas sawä muhschä daudi ar azzu wahjibu effoht zeetusi, dewusi wairahl ne lä 60,000 rubkus preeksch schi namma grunts un usbuhwefchanas. Bes tam noliffusi 60,000 rubl. us intresshem, lai naba-geem lautineem, kas tik us ihfu brihdi peenahl, buhtu par walti dakteris un sahles, atkal jitteem — ne wiffai pahrtikkuscheem — lehtaka ta malka, kam azzu ahrstefchanas dehl ilgaku laiku schi nammä appaksch dakteru kohpschanas japaleef. Katru deenu, no pulksten 1—3 pehz pusdeenas dabu schi nabagi no wiffahm kauschu kahrtahm par walti preeksch sawahm flimmahm azzihm daktera padohmu, palihdsibu un sahles. Kam azzu flimmiba et-ilgusi jeb jo leela, tam ahrstefchanas dehl ilgaku laiku schi nammä japaleef. Tur irr ihpaschi kambari preeksch wihrischeem, seewisheem un behrneem. Bagateem un augstmanneem, kas preeksch fewis ihpaschu kambari, ar gultu, apdeeneschanu un pa-ehschanu pagehr, jamalka itdeenä 1 rubl. jeb arri 1 1/2 rubl. Semmakas kahrtas laudis, kas par 3 weenä kambari mahjo, malka par deenu 45 kap. Kur par 10 jeb wairahl prahwas istabäs peemiht, tee malka katru deenu 40 kap. Daschi nabagi dabu arri par walti sahles un pa-ehschanu, gultu drahnas un weschu. Wisseem flimmajeem jawalka par ahrstefchanas laiku salli schirnji us azzihm, dascheem arri fillas brilles. Nau brihw lassih, rakstih, smeheht un bes daktera atwehleschanas ahrä eet. Katru deenu apluhfo Dr. Waldhauer ar sawu palihgu flimmohs; preeksch pusdeenas no pulksten 10—12 un wakkara no 8—9. Dr. Waldhauer irr teizamä azzu dakteris, kas Berlinä pee isflaweta azzu daktera Dr. Gräse*) azzu ahrstefchanu mahziies. Apkohpschana, kahrtiba un spohdriba irr schinni nammä lohti teizama. Leelas kaites ne-astahj apkohpejas no flimneeka ne deenu ne nakti nohst. Ja waijadigs, tad arri paschä nakti widdü dakteris tuhliht klast. Katru deenu ap pulksten 9 no rihteem sapulzejahs flimneeki leelaja ehdamä istabä. Tur daktera zeen'mahte spehle us ehregehem kahdu meldinu. Flimneeku kohpeja teiz dseemas wahrduas preekschä un flimneeki dseed tad lihds. Pehz nodseedatas dseemas laffa zeen'mahte tahs deenas gabbalu no „Behrtu rohtas“, swehtdeenas atkal spreddiki.

Bot ar to naudu ween, so Reimers zeen'mahte us intresshem noliffusi, wehl nepeeteef nammu, dakteri un winna palihgu, kohpejas un nabagus flimneekus apgahdaht. Widsemmes muischneeki apfohljuschi us 5 gaddeem, katru gaddu 500 rubl. palihdsibas doht. Tzipat daudi naudas arri Kursemmes muischneeki atwehleschuschi. Rihgas pilsehts apfohljiies katru gaddu ar 1000 rubl. peepalihdscht. Gaujenes (Abfel) leelakungs v. Wulff 2000 rubl. us in-

treffehm nolizzis, lai par to naudu nabagus flimneekus warretu par walti dseedinaht.

Skaitli wislabbaki peerahdihs, zil derrigs schis nams bijis un ka gaddu no gadda arweenu wairahl flimneeku tur palihdsibu mellejuschi un atradduschi.

1864	bij us ihfu brihdi (ambulator.)	1464,	nammä us ilgak. laif.	240,
1865	" " " "	1554,	" " "	326,
1866	" " " "	1719,	" " "	348,
1867	" " " "	1728,	" " "	407,
1868	" " " "	1771,	" " "	359.

Par teem 2 beidsameem gaddeem mannim sinas truhst. Bet to tik wehl wisbeidscht peeminu, ka flimneekus schinni nammä katra laika usnem.

Padohms.

Pagihbuschus seewisshus warr atkal lehti usmohdinaht, tad tohs masohs mattinus us kalla jeb pakauscha weenlihdsigi un mehreni stipri wehl. J. Sch.f.r.

Atbilda s.

G. S.—dt. V. S. Las nummurs 70 israbda to wehetibas summu, no kuras pehz prozentem pastes nauda tohp arehknata, ber laudihm waj tuwu waj tabu rohka dehdohst ekpedizijai peenakabä nemt 1 rubl.

G. S. V.—R. Zuhfu spreedums par 17. Apr. warr gan buht lafnis, bet irr tik bahrgs, ka negribbetum zur to kildofchanu mohdinah, no kurrabm lassitaju pulkam nekahds labbums ne-atehktu.

J. Z.—R. Baldeens par Zuhfu rakitu, kas mums palihbs kuhgt, lai zil dasch sawu weiklu spahwitu arri us to tegina, ka lectu ir-raddifschona dabubnam arri wapprezeates par jawseem feijeem mihtä tehwtjä. Kad obfsheri buhtu knaschi sinohst par wiffu labbu, tad jo mihtä atwehletum pa brihscham lapitää kuhmi, ka warr mehli parahdih lectahm un laudihm, kas atshgarni weddahs. Latw. aw. apgahdat.

Rabbibas un pretschu tirkus Jelgawä, 26. April, Rihgä, 24. April un Leepajä, 2. Janwar 1871. gaddä.

Malkaja par:	Jelgawä.	Rihgä.	Leepajä.
1/3 Fschetw. (1 puhru) rudhu	2 r. 50 f.	2 r. 60 f.	2 r. 60 f.
1/3 " (1 ") sweeschu	4 " " "	4 " " "	3 " 80 "
1/3 " (1 ") meeschu	2 " 25 "	2 " 40 "	2 " 30 "
1/3 " (1 ") ausu	1 " 30 "	1 " 60 "	1 " 30 "
1/3 " (1 ") sitau	2 " 75 "	3 " 75 "	3 " " "
1/3 " (1 ") rupju rudhu mitu	2 " 40 "	2 " 25 "	2 " 50 "
1/3 " (1 ") trihdeletu	3 " " "	4 " " "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") sweeschu mitu	4 " " "	5 " " "	4 " 50 "
1/3 " (1 ") meeschu putrainu	3 " " "	3 " 25 "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") kartoffeli	— " 80 "	— " 75 "	— " 80 "
10 pudu (1 birlawu) keena	3 r. — f.	4 r. — f.	2 r. 50 f.
1/2 " (20 mahz.) sweesta	5 " " "	5 " 25 "	5 " " "
1/2 " (20 ") dselles	1 " " "	1 " " "	— " 90 "
1/2 " (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2 " (20 ") schiktu appiau	3 " " "	— " " "	— " " "
1/2 " (20 ") frohna linnu	3 " " "	2 " 55 "	2 " " "
1/2 " (20 ") bracka	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1 muzzu linnu sehllu	10 " " "	9 " " "	8 " " "
1 fittu	15 " 15 "	15 " 50 "	13 " " "
10 pudu farlanas sahls	6 " 75 "	6 " 25 "	— " " "
10 " haltos rupjas sahls	6 " 60 "	6 " " "	5 " 70 "
10 " " smalkas sahls	6 " 50 "	6 " " "	5 " 70 "

Latw. Awischu apgahdatais: J. W. Safranowicz.

*) Dr. Gräse bij leelakis azzu dakteris Ciropä. Winesch nomitra pehrn Juit mehnefi.

Sluddinafchanas.

Raugemündes pagasta teefa usajina wiffus parahnecus un parabdu dowejus ta nomirufcha Raugemündes Sermall fainneeka **Jurre Burkewitz**, ka tee ar fanabdu parabdu peedohfchanahm un peemeldefchanahm wiswehlahf libds **1. Mai 1871** pee fchibs pagasta teefas peedohfchans, ar to peelohdinafchanu, ka wiffi tee, kas minneß ifflehgfchanas terminä nebubs peemeldefschees ar fawabdu praßfifchanahm, taps atraldit un parabdu flehpeßi peßz liffkumeem ftrahpeta. **1**

Raugemündes pagasta teefa, **3. April 1871.**
(Nr. 8.) Preeßfchfehd.: G. Griewe †††
(S. W.) Pag. teef. ftrihw.: Doepfer.

No Mubrummifchas pagasta teefas wiffi tee, kam kahda parabdu praßfifchana pee tabs aßfchabtas mantibas tabs nomirufchas Teel-Berkenes **Utheneß** fainneezes **Antiefe Sanderfohn** buhtu, zaur fcho fluddinafchanu teef usajinarti, fawas praßfifchanas wiswehlahf libds **10. Juni fch. g.**, kas par to wrentgu ifflehgfchanas terminu nolifts, pee fchibs teefas peedoht, ar to peelohdinafchanu, ka peßz fchi terminu neweens wairs netis klaufibis, Tapat arri tee, kas tai nomirufschai fo parabdu paliffufchi buhtu, teef uffaukti, fawus parabduß libds tam pafcham laifam nomafchabi, jo zittadi ar winneem peßz liffkuma taps darribts. **2**

Mubrummifcha, **10. April 1871.**
(Nr. 63.) Preeßfchfehd.: C. Mann.
(S. W.) ftrihw.: Smugge.

Ar augftatu teefu amehlefchanu no Preefules pagasta waldibas **10. Mai 1870** 500 pabri magafthuas rubfu, eeffch mafabm dalkabm par **10** un **20** uhdreem, wairabfchoblitajem appafsch tabm, tannß deenä eeffch Preefules teefas nomma reßfamam noliffchanaßm, uhdruwé taps pahdoht. **2**

Preefules teefas nommä, **15. April 1871.**
(Nr. 94.) ††† Gewald Ditel, preeßfchneels.
S. Heldmann, pag. ftrihw.

Sluddinafchana.

Uß grunti ta § 10 to Wiffuaußftati apßfipri-natu liffkumu tabs Kurfemmes kredita beedribas, las buhdams ihpafchneels no tabs zaur Kurfemmes kredita beedribu appafsch **11. Juni 1871** iff-raßfittas un turflakt war fagiu peemeldefas **5 pro-zentu fpabrkaßfes fcheines Nr. 30** par firtu (**100**) rubf. ar eeffch **Mai 1871** mafchajamu fuponi (intreffes fihmi) un tab-lakt uf to wahrdn tabs pee **Wahnes** peeraßfittas **Lihße Fridrichfohn** raffitti, — zaur fcho tohy usajinabts: teiftu fpabrkaßfes fcheini wiffuwehlahf libds feßl gaddu no-teeßgefchanai, no deenas tabs beidamas fluddinafchanas eeffch Kurfemmes gubernas awfifchm rebfknabts, pee Kurfemmes kredita beedribas dweßfijas peemeldefch un to ihpafchumu peeraßfitt, zittadi feßl dweßfija tai teiftai iffstani ihpafchneezet tad peßz liffkumeem pawiffam negeldigu paliffufchu piemraßfittu fpabrkaßfes fcheini weenu jaunu, ween ill geldigu buhdamu duplifatu iffafitts un wiar-nat eedobß. (Nr. 477.) **3**

Zelgawä, **14. April 1871.**

Peß Garfalnas basnjaz waijaga **fchloßtera**, fas arri beymus war mahzibi pagasta floblä un ftrihwera amatu gribß weent. Tabds tai pee-teizabs ar fawabm attesfapteßm pee **Abdafchu** mahzitaia Wifemenné.

No genfures atwehleßts. Rihgä, **26. April 1871.**

Uß grunti ta § 8 pafses un vabrakßfifchanas liffkuma, no Penkulls frohna pagasta waldifchanaß tee feßlet peeraßfittu **Karl Bluhm** un **Kriftop Rosenholz** zaur fcho fluddinafchanu teef aßinarti, tublin pee fawa pagasta meldeees un fawus frohna un pagasta nodohfchanas atlib-dßnabt, ja tas nenotifs, winni tad peßz noteßze-fchanas no trinu gaddeem, rebknabts no fchibs deenas, no feßfjeenes klubs ifflehgti. **1**

(Nr. 55.) Pagasta weßz.: J. Linning.

ftrihweris: Joh. Kraft.

No Penkulls frohna pagasta teefas zaur to wiffi tee, kam kahdas praßfifchanaß pee tabs at-liffufchas mantas ta nomirufcha libdsfchinniga Penkulle-Pubfle mahju fainneeka **Kriftop Kauling** buhtu, tohy usajinarti, libds **15. Mai 1871** pee fchibs teefas uhdobtees, jo wehlahf wairs ne-weenu neklaufibß un ar teem parahneckeem peßz liffkuma taps darribts. **1**

Penkulls pagasta nommä, **5. April 1871.**

(Nr. 33.) Teefas peefchd.: J. Heldmann.
Teefas ftrihw.: Joh. Kraft.

Rakti no **17. uf 18. fch. m.** no ußlaußta italka tam Numbasummifchas Annußß fainneekam **Wille-ram bruhna fchwe**, **5** gaddu, **bruhns firgs**, **15** gaddu, **dunßß firgs**, **6** gaddu weßz, no-fagßi, abbeem bruhneem balta weere, weßfribta pa-wiffam **185** rubf. Kas par fcho fahßfibu wirs-minnetam fainneekam, Dohbeles aprinkf, flaidru firaun dohd, dabubu **50** rubf. patizibas mafkas.

Maßkawas awifé Nr. 78 no 14. April atrohnaßß fchahda finna: Ta fchda Maßkawas lotterija, jumrawu fchoflat par labbu, furras ifflehgfchana uf **30. Weßz, 1.** un **2. April** bij nolifta, irr tadefl ka loßfes nau pahdohtas, uf **22. 23. un 24. Juni fch. g.** nolifta. Ko es zaur fcho finnamu daru.

Pechterburgas loßfes irr weßl dabunamas.

Jh. Walther,
pafes eßlä Nr. 20.

Lihwes muiffcha, Baldobnes basnjazs drau-dß uf Daugawas upes kraßta, warr tabs **kalleßs** no Zurgeem fch. g. labbu weetu dabuht. Tur-pat warr **strahdneeki** uf wiffu waffaru jeb arri wiffu gaddu pafchawigu darbu dabuht pee gys-afimnu laufchanaß. Strahdneels dabubu brihw tohtrelt un welna wairabl ka **1** rubf. fudr. par deenu. **2**

Behnes dßintmuiffchas uhdens-fudmalläs taps dafchadas leetas no tabs atlafhtas mantas ta meldermeßtera **J. H. Martens**, ka itabas un wirtfchafßes leetas, gultu drabnas, ratti, kamanas, firgu loßpi u. t. j. pr. pret flaidru mafku no **18. Mai fch. g.** iddeenas, libds wifß buß pahdohts, zaur uhdruwi iffoblitas. **2**

Wehwera twifße, bleeka pul-weris un wiffadas fchewes dabujamas par lehteem tirgeem kolonades rindes ftrihga bohde pee **4**

Klein.

Teß ffunßigeß fuhdohfchanas meßßl, Paßarda englfchu

Superfoffats,

jau **10** gaddi mußfu femmè par derrigeem alßfifti. Rihgä, leelaja pils-eelä Nr. 19, pee **2**

P. van Dyl.

Zelgawä, pee latweefchu basnjazs, pee **Carl Günther.**

Tabß faufais rangß

irr dabunams pafes eßlä Nr. 20, pee **3**

Jh. Walther.

Tabbu linu feßflu preeßfch feßfchanaß peedabwa Zelgawä pee mafajem wahrteem **2**

S. Weidemann.

Wistalmuiffcha pee Zelgawas tohy labbi **ahtraudfchi** ka arri **weßlaudfchi**, obfchloppini fauzanti kartupeki par pe-eijamu tirgu pahdohti. **1**

Speßzigi ftrahdneeki atrohna pafchawigu darbu par labbu mafku **Pa-waffarmuiffcha** pee **Sloßkas.** **1**

Latweefchu teateris Zelgawä.

(Spehleßts no R. L. B. attereem.)

Seßtdeen 1. Mai 1871.
Pirmo reßß: **Stuhrgalwiba.** Jofku-fpehle weenä zehleenä. Parwiffti mi no L. St. Tod, pirmo reßß: **Woenai jappreßejahß!** Jofku-fpehle weenä zehleenä. Latw. no Jh. Mann. Peßz tam pirmo reßß: **Augßßi weeff.** Jofks weenä zehleenä. Latw. no H. Kaube. Weßßas pirmo reßß: **Leßna iftabas-meita.** Jofku-fpehle weenä zehleenä. Latw. no Jh. Mann. Gefahfums: pulßten **7** walfara.

Sweßtdeen 2. Mai 1871.

Preeßs un behdas.
Original-lugga ar dßedarßchani, wifß zehleends un fefchäs bidßs, no Adoff Mannan. Gefah-fums: pulßten **7** walfara.

Adoff Mannan.

Peß J. W. Steffenhagen un dehla Zelgawä warr dabuht fcho grahmatu:

No Ranaanas jeb Zuhdu-femmes. Latweefcheem raffritßs no H. J. Conradi, Meßchobtnes mahzitaia. Scho grahmatu Latweefchu draugu beedriba ar gohda-fpredumu pufchtojußl.

Maßfa 15 kap.

Tabß preeßfch pagasta-loßzeßkeem waija-dßfjas

nandas grahmatinas

irr par **7½** kap. dabujamas pee

J. W. Steffenhagen un dehla Zelgawä

Drucklahßß pee **J. W. Steffenhagen** un dehla.